

[Holstein.]

ikke kan paaberaabe sig, saa er der Tale om at slutte en Præferenceaftale med Danmark for det engelske Markeds Vedkommende; men i det, der hidtil er sket, er der efter min Formening ikke fra Englands Side gjort Danmark nogen Indrømmelse, som strider mod Mestbegunstigelsesklausulen eller -princippet. Men Spørgsmaalet er, om Danmark for sit Vedkommende er i Stand til at gøre England Indrømmelser, med Hensyn til hvilke dette heller ikke er Tilfældet. Kan Danmark gøre England Indrømmelser, som hverken de jure eller de facto kommer i Strid med Mestbegunstigelsesprincippet og Mestbegunstigelsesklausulens Aand? Det er det store Spørgsmaal, og jeg vil hævde, at ud fra den Fortolkning, som den højtærede Udenrigsminister har kæmpet for i Genève, er det ikke muligt, saa det skal blive interessant at se, om den højtærede Udenrigsminister nu, tvunget af Forholdenes Magt, vil slaa ind paa en Handelspolitik, som de facto strider mod den Politik, Mestbegunstigelsespolitikken, som han var Førkæmper for endnu i 1930.

Jeg tror, han er i Færd dermed, og det skal være langt fra mig at rejse Kritik af den Grund; tværtimod, jeg vil udtale min Anerkendelse og Paaskønnelse, hvis dette er Tilfældet, og jeg vil endda sige, at det strider ikke helt mod den højtærede Udenrigsministers — om ikke hans hidtidige Politik, saa i hvert Fald ikke helt mod hans tidligere Udtalelser, for han udtalte her, da vi havde Toldvaabenhvilekonventionen til Ratifikation, at hvis Hoveddeltagerne i Konventionen, navnlig England, slog ind paa en helt anden Handelspolitik, end man hidtil havde fulgt, saa var Tiden inde for Danmark til at overveje at gøre det samme for sit Vedkommende. Og jeg ser ikke rettere end, at Tiden nu er inde, og jeg ser heller ikke rettere end, at den højtærede Udenrigsminister er indforstaaet med, at Tiden nu er inde.

Det, der foregaar og er i Færd med at tilrettelægges fra dansk Side paa det handelspolitiske Omraade, er i Virkeligheden en eneste Anerkendelse af den principielle Rigtighed af det handelspolitiske Krav, som er rejst i Aarevis fra konservativ Side, men som, saaledes som det ærede Medlem Hr. Hasle saa rigtigt sagde, aldrig før end i den allerseneste Tid har faaet den Berettigelse af Begivenhederne og Kendsgerningerne og Forholdenes Udvikling, som det nu har.

Derfor ser jeg ikke, at der er saa meget

at bebrejde den højtærede Udenrigsminister *principielt*. Man kan bebrejde ham Tempoet i Nyorienteringen, at det er langsomt, men at der vitterlig er foregaaet og er i Færd med at foregaa en handelspolitisk Nyorientering, ogsaa for Regeringen, tror jeg ikke, der er Tvivl om.

Men naar den højtærede Udenrigsminister hævder, at Erhvervene har godkendt den højtærede Udenrigsministers Handelspolitik, vil jeg dertil sige, at for saa vidt Valutaordningens Bibeholdelse er en Betingelse for Opnaaelse af de Resultater, som tilstræbes, saa har Erhvervene ikke, hverken Landbrug eller Handel, godkendt den højtærede Udenrigsministers Politik. I øvrigt synes jeg, den højtærede Udenrigsminister skulde være varsom med at drage Erhvervene med ind som ansvarlige, ja, maaske i Virkeligheden som hovedansvarlige for hans Handelspolitik; for naar den højtærede Udenrigsminister kommer til Erhvervenes Repræsentanter med hele den Vægt af diplomatisk og handelspolitisk Indsigt, som han sidder inde med, og krammer den for Tilfældet passende Del af sin Viden ud for Erhvervenes Repræsentanter og siger til dem med al den Alvor og næsten gejstlige Patos, som den højtærede Udenrigsminister raader over, at det er aldeles nødvendigt for Danmarks velforstaaede Interesser at handle saaledes og saaledes, at undlade det og det og det og gøre det og det — saa accepterer de ulykkelige Erhvervsrepræsentanter, uden at de er i Stand til at kritisere til Bunds Grundlaget for den højtærede Udenrigsministers Argumentation, hvad han ønsker de skal acceptere.

Det har vi set Gang paa Gang, og dette Forhold berettiger ikke den højtærede Udenrigsminister til at paaberaabe sig, at Erhvervene har godkendt hans Handelspolitik og altsaa har et meget stort Medansvar for denne, Hovedansvaret har den højtærede Udenrigsminister selv, og Erhvervenes Repræsentanter godkender kun under den Forudsætning, at det, den højtærede Udenrigsminister fører i Marken for dem, er rigtigt, virkelig er det, der tjener Landets Interesser bedst; *den* stiltiende Forudsætning er der altid. Men det er ikke givet, at Erhvervene, hvis de blev oplyst om andre Veje end dem, den højtærede Udenrigsminister hidtil har betraadt, ikke vilde give deres Tilslutning til, at saadanne betraadtes.

Og naar den højtærede Minister siger, at alle Lande har fastholdt Mestbegunstigelsestraktaten og Mestbegunstigelsesklausulen, saa vil jeg sige, at det kan den højtærede Udenrigsminister jo sagtens her føre i Mar-